

Artistieke kwaliteit

Vraag

Wat kenmerkt het werk van LeineRoebana, hoe ziet de commissie die kenmerken terug in de voorstellingen uit de periode 2013-2016 en vindt de commissie dat er een ontwikkeling te zien is in het werk van LeineRoebana in de periode 2013-2016?

Reactie

Kenmerkend voor het werk van LeineRoebana is dat dans en muziek gelijkwaardig samengaan, waarbij de muziek veelal hedendaags is. Voorts is er sprake van een losse structuur, in die zin dat er geen sprake is van een eenduidige lineaire spanningsboog. In die context heeft LeineRoebana een eigen handschrift ontwikkeld dat de commissie beschrijft als abstract en ingetogen van karakter. De signatuur van LeineRoebana komt volgens de commissie vooral terug in de voorstellingen die specifiek worden gemaakt voor de grote zaal. In de afgelopen periode zijn drie voorstellingen gespeeld, die specifiek zijn gemaakt voor de grote zaal: *Ghost Track*, *Snow in June* en *Smell of Bliss*. *Ghost Track* is in de periode 2013-2016 niet door leden van de commissie bezocht en blijft daarom conform het oordeel van de rechtbank buiten beschouwing. *Snow in June* en *Smell of Bliss* zijn wel bezocht door leden van de commissie. Van *Snow in June* waren daarnaast verslagen beschikbaar in het kader van het geregistreerd voorstellingsbezoek.

In *Snow in June* en *Smell of Bliss* ziet de commissie de signatuur van LeineRoebana duidelijk terug. Toch is de commissie kritisch over beide voorstellingen. De commissie vond de manier waarop dans en muziek werden gecombineerd in beide voorstellingen weinig verrassend. In het verlengde hiervan is de commissie ook kritisch over het bewegingsmateriaal en de wijze waarop het bewegingsmateriaal werd gebruikt. De voor LeineRoebana zo kenmerkende combinatie van muziek en dans vertaalde zich in beide voorstellingen niet in een ontwikkeling van het bewegingsmateriaal waar het gaat om vorm, taal of techniek. De voorstellingen werden daardoor in de ogen van de commissie in zekere zin inwisselbaar. Om die reden sprak de commissie in het oorspronkelijke advies van een formule en was zij kritisch over de zeggingskracht. Zij blijft bij dit oordeel. Voor de volledigheid wijst de commissie nog op de in het oorspronkelijk advies geuite kritiek op de dramaturgie, die ook bijdraagt aan het kritische oordeel over de zeggingskracht. Overigens is in de oorspronkelijke adviestekst het woord 'sleets' gebruikt. De commissie begrijpt dat deze term door LeineRoebana als kwetsend is ervaren. De commissie betreurt dat, dit is niet haar bedoeling geweest.

Vraag

Is de commissie op basis van de producties uit de afgelopen periode en het plan overtuigd dat de toekomstige producties een artistieke ontwikkeling zullen laten zien? En in hoeverre heeft dat gevolgen voor de zeggingskracht?

Reactie

In het verlengde van het oordeel over de voorstellingen in de periode 2013-2016 was de commissie kritisch over de zeggingskracht van de te ontwikkelen voorstellingen. Vertrekpunt was daarbij haar oordeel over *Snow in June* en *Smell of Bliss*. De commissie heeft opnieuw bezien of er in het plan een aanleiding is om te denken dat de te ontwikkelen voorstellingen wel voldoende zeggingskracht krijgen. De commissie was en is op dat punt kritisch over het plan, dat zeer weinig informatie geeft. De aanvraag meldt weliswaar dat LeineRoebana de komende vier jaar één voorstelling per jaar voor de grote zaal maakt en noemt deze voorstellingen ook 'signature' voorstellingen, maar verzuimt een invulling te geven. De aanvraag meldt alleen dat het gaat om sleutelwerken met een internationaal en interdisciplinair karakter en een grote bezetting. Het ontbreekt aan een heldere artistieke visie op de gekozen samenwerkingen en de inhoudelijke meerwaarde ervan. Ook mist de commissie in het plan meer concrete beschrijvingen van de voorstellingen die LeineRoebana wil maken. Daardoor is de commissie niet overtuigd dat de zeggingskracht van de te ontwikkelen voorstellingen positief zal afwijken ten opzichte van de periode 2013-2016.

Ondernemerschap

Vraag

Vindt de commissie dat er sprake is van een realistische stijging aan publieksinkomsten als wordt uitgegaan van het gemiddelde over de periode 2013-2015? En waarom vindt de commissie dat?

Reactie

In de begroting voor de periode 2017-2020 rekent LeineRoebana met publieksinkomsten van gemiddeld 244.800 euro per jaar. De gemiddelde publieksinkomsten 2013-2015 bedroegen 164.955 euro. De verhoging bedraagt 79.845 euro per jaar. Daarbij valt vooral de stijging van de post uitkoopsommen op. Deze stijgen van gemiddeld 40.231 euro per jaar in de periode 2013-2015 naar 122.800 euro in de periode 2017-2020, een stijging van 82.569 euro per jaar. De commissie benadrukt dat een dergelijke stijging in de context van de Nederlandse danswereld uitzonderlijk is, gelet op de publieksinkomsten die doorgaans worden gerealiseerd met een dansvoorstelling en de moeite die daarvoor moet worden gedaan. In de ogen van de commissie kan de beoogde stijging dan ook alleen worden gerealiseerd als daar een doordachte strategie aan ten grondslag ligt. Het plan van LeineRoebana ontbeert een strategie en maakt niet duidelijk hoe de geplande verhoging moet worden gerealiseerd.

In dit verband wijst de commissie ook op de kritiek die zij heeft geuit in het advies over de visie op het publieksbereik. Zonder een goed uitgewerkte visie op dit punt is zelfs een aanzienlijk kleinere stijging van de publieksinkomsten in de ogen van de commissie niet aannemelijk.

Vraag

Waarom vindt de commissie dat de inkomsten van LeineRoebana eenzijdig leunt op publieke middelen?

Reactie

In het advies was de commissie kritisch over het feit dat de aanvraag voor wat betreft de inkomsten eenzijdig leunt op publieke middelen. Dat oordeel was met name ingegeven door het totaal van de gevraagde subsidie van het Fonds Podiumkunsten, de provincie en gemeenten wanneer dat wordt afgezet tegen de hoogte en samenstelling van de andere inkomstenbronnen.

De commissie merkt allereerst op dat zij van een gezelschap dat aanzienlijk meer subsidie vraagt, zoals LeineRoebana doet, ook een realistisch verhaal verwacht. Dat ontbreekt in haar opinie. Het plan biedt geen argumentatie voor de gevraagde verhoging, behalve dan dat LeineRoebana vindt dat er in de afgelopen periode sprake is geweest van 'ondersubsidiëring'. Dit argument vindt de commissie weinig overtuigend. De commissie merkt allereerst op dat LeineRoebana daarmee verwijst naar de situatie voor 2013, toen de subsidiehoogte op een andere manier werd vastgesteld. De commissie stelt bovendien vast dat de hoogte van het bedrag dat LeineRoebana in de periode 2013-2016 aan subsidie ontving, is gebaseerd op de eigen aanvraag. Als de activiteiten niet aansloten op de subsidiehoogte dan is dat niet los te zien van de eigen keuzes van LeineRoebana. Het plan geeft onvoldoende blijk van zelfreflectie op de eigen rol en verantwoordelijkheid op dit punt.

De commissie stelt vast dat het hogere gevraagde subsidiebedrag bij het Fonds Podiumkunsten, de provincie en gemeenten niet alleen in absolute zin tot een aanzienlijke stijging van publieke middelen leidt, maar ook wanneer wordt gekeken naar het subsidiebedrag per bezoeker. De commissie vindt dit een negatieve ontwikkeling. In die zin leunt de aanvraag sterk op publieke middelen.

Voorts wijst de commissie nog op het feit dat de aanvraag weinig andere initiatieven bevat die tot inkomsten kunnen leiden, zoals bijvoorbeeld sponsoring of mecenaat. De door LeineRoebana geconstateerde ondersubsidiëring leidt dus niet tot een inventieve inzet van andere financieringsbronnen. Om die reden vindt de commissie dat de aanvraag tamelijk eenzijdig op publieke middelen leunt.

Vraag

Waarom heeft de commissie het verdienvermogen als beperkt aangemerkt?

Reactie

Zoals hiervoor reeds gezegd was de commissie er niet van overtuigd dat LeineRoebana de begrote eigen inkomsten kan halen. De opmerking over het beperkte verdienvermogen ligt in het verlengde van de kritiek op dat onderwerp; in algemene zin is het zo dat het bedrag aan publieksinkomsten dat kan worden gerealiseerd bij een voorstelling in de grote zaal hoger is dan bij een voorstelling in een middenzaal. Meer voorstellingen spelen in de grote zaal is dus een voor de hand liggende manier om meer eigen inkomsten te halen. De commissie stelt echter vast dat de aanvraag uitgaat van niet meer dan 20 voorstellingen in de grote zaal per jaar. Dit is vergelijkbaar met het aantal speelbeurten dat in de afgelopen periode is gerealiseerd voor de grotezaalversies van *Snow in June* en *Smell of Bliss*. LeineRoebana zet dus niet in op een grotere afzet van voorstellingen in de grote zaal. In dat licht heeft de commissie een expliciete opmerking gemaakt over het verdienvermogen in de grote zaal. Gezien het beoogde, beperkte aantal voorstellingen in de grote zaal kan de

grote stijging aan hogere eigen inkomsten dus niet op die manier worden gerealiseerd. Dat was volgens de commissie wel een voor de hand liggende mogelijkheid geweest.

Voorts stelt de commissie vast dat de bezoekersaantallen die LeineRoebana heeft gerealiseerd met *Snow in June* en *Smell of Bliss* blijkens de jaarverantwoordingen op een enkele uitzondering na onder de 400 bezoekers liggen, wat de ondergrens voor een grote zaal is. De commissie merkt op dat er een direct verband is tussen bezoekersaantallen die worden gerealiseerd en de uitkoopsom of garantie die door een podium wordt geboden. Ook in dat opzicht vindt de commissie dus dat terecht is opgemerkt dat het verdienvermogen van de voorstellingen in de grote zaal beperkt is.

Conclusie

De commissie is van mening dat, gezien de hierboven gegeven toelichting, de waardering van de artistieke kwaliteit ('voldoende') onveranderd blijft.

De commissie is van mening dat, gezien de hierboven gegeven toelichting, de waardering van het ondernemerschap ('zwak') onveranderd blijft.

Elma Drayer (voorzitter)

Hans Blik

Wulan Dumatubun

Zeynep Gündüz

Marieke van Wamel

Jasper Weck

Liesbeth Wildschut